

Đảng 'nên đặt Tổ quốc lên trên hết'

BBC cập nhật: 11:26 GMT - thứ năm, 6 tháng 12, 2012

Hộ chiếu in hình lưới bò của Trung Quốc khiến Việt Nam phản đối

Tranh chấp Biển Đông với Trung Quốc đang trở thành vấn đề nóng ở Việt Nam, với việc nhiều người ký vào một tuyên bố phản đối, và lại có kêu gọi biểu tình.

Hôm 25/11, một nhóm nhân sĩ ở Hà Nội, Huế và TP. HCM khởi xướng "**Tuyên bố phản đối nhà cầm quyền Trung Quốc in hình lưới bò lên hộ chiếu công dân**".

Mới nhất, trên một số mạng của người Việt, lại có kêu gọi biểu tình chống Trung Quốc vào Chủ nhật 9/12 tới, sau khi Bắc Kinh có nhiều hành động leo thang về chủ quyền.

Giáo sư Trương Lai, cựu Viện trưởng Viện Xã hội học Việt Nam, là một trong những người ký tên vào tuyên bố phản đối Trung Quốc "in đường 9 đoạn bao trùm hầu hết Biển Đông lên hộ chiếu cấp cho công dân nước mình". Trả lời phỏng vấn BBC hôm 5/12, người từng là thành viên Tổ Tư vấn của Thủ tướng Võ Văn Kiệt, Ban Nghiên cứu của Thủ tướng Phan Văn Khải, nói Đảng Cộng sản Việt Nam không nên sợ người dân "biểu tình chống Trung Quốc lại quay ra chống mình".

Giáo sư Trương Lai: Tuyên bố đã được chúng tôi đưa ra ngày 25/11. Đến nay sau 10 ngày, người hưởng ứng ký tên so với những lần trước tương đối rộng hơn, đến nay là hơn 700 người. Cả những người lâu nay ít hoặc ngại lên tiếng, lần này cũng đã có mặt. Nhóm trí thức từng viết thư ngỏ, từng biểu tỏ thái độ trước đây, vẫn đi đầu trong tuyên bố này. Nhưng còn có những người khác thuộc mọi tầng lớp.

Có người ghi đơn giản là một công dân, người nội trợ, sinh viên. Có người nguyên là bộ trưởng - ủy viên trung ương đảng, có người thứ trưởng, phó chủ tịch hội phụ nữ Việt Nam, cũng có người ghi rõ là cựu quân nhân của quân lực Việt Nam Cộng hòa hiện đang sinh sống ở Mỹ, có giám mục, linh mục, và nhiều nhất vẫn là trí thức trong và ngoài nước vốn được nhiều người biết đã tham gia ký vào Tuyên bố phản đối nhà cầm quyền Trung Quốc in hình lưới bò lên hộ chiếu công dân.

Qua đây đã biểu tỏ được tinh thần hòa hợp dân tộc, cùng nhau góp sức chống ngoại xâm. Đây là truyền thống Việt Nam.

Vì vậy có thể nói đây là bước phát triển mới, vì hành động gây hấn của Trung Quốc ngày càng ngang ngược, nham hiểm, nhất là khi Trung Quốc vừa xong Đại hội 18. Lãnh đạo mới có thể có những đường đi nước bước khác trước thế nào đấy trên một số lĩnh vực. Nhưng riêng âm mưu bành trướng để độc chiếm Biển Đông, uy hiếp lợi ích sống còn của các nước Đông Nam Á thì không hề thay đổi, thậm chí khiêu khích hơn. Đây là điều rõ như ban ngày, không thể còn một chút mơ hồ.

BBC: *Giáo sư đánh giá thế nào về những phản ứng chính thức của chính phủ Việt Nam?*

Như trong tuyên bố của chúng tôi đã nói, chúng tôi ủng hộ việc người phát ngôn Bộ Ngoại giao Việt Nam ngày 22/11 đã tuyên bố nêu rõ việc Trung Quốc in bản đồ lên hộ chiếu "đã vi phạm chủ quyền của Việt Nam đối với hai quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa". Đó là tuyên bố rành rọt, rõ ràng. Tuyên bố của chúng tôi cũng chính là hậu thuẫn cho tuyên bố đó của Bộ Ngoại giao.

Chỉ có điều, song song với tuyên bố khá mạnh mẽ đó, vẫn còn những biểu hiện gây ngạc nhiên. Không hiểu vì sao người ta vẫn ca ngợi tình hữu nghị và 16 chữ vàng khi mà trong hành động cụ thể thì chúng nó ngang ngược trắng trợn như vậy. Càng ca ngợi cái gọi là "tình hữu nghị" càng biểu tỏ sự lúng túng trong đối sách, hơn nữa, đó chính là sự xúc phạm tinh thần dân tộc, làm cho người dân không hiểu thực chất thái độ của nhà cầm quyền Việt Nam là thế nào. Phải chăng điều đó đã đẩy tới sự kiện ngang ngược nửa hôm 30/11 khi Trung Quốc cho tàu làm đứt cáp tàu thăm dò Bình Minh? Tiếp theo, chính quyền Hải Nam tuyên bố sẽ kiểm tra tàu thuyền đi vào vùng lãnh hải của họ, mà thực ra có những vùng thuộc chủ quyền của nhiều nước khác.

Ngoại giao muốn có tác dụng, phải dựa trên hậu thuẫn của dân. Nếu không có sức mạnh của đoàn kết dân tộc hỗ trợ cho giải pháp ngoại giao, kẻ thù không bao giờ nhân nhượng.

BBC: *Ông có thể giải thích rõ hơn hậu thuẫn của nhân dân là như thế nào? Có người cho rằng hậu thuẫn ở đây là xuống đường biểu tình chống Trung Quốc mà thực chất sẽ mở rộng thành chống chính phủ Việt Nam?*

Người ta có thể có nhiều băn khoăn về đời sống vật chất và tinh thần, về nền dân chủ. Nhưng trước nguy cơ ngoại xâm, tinh thần dân tộc bao giờ cũng là điểm nhạy cảm nhất. Nó

có thể tập hợp trở lại thành một khối đoàn kết chống ngoại xâm. Đây là bài học lịch sử nghìn năm của đất nước này. Nếu không có ý chí quật cường của dân tộc, làm sao có chiến thắng Nguyên Mông, Minh, Thanh? Nếu không có sức mạnh dân tộc, làm sao Việt Nam chiến thắng hai đế quốc lớn nhất thế kỷ 20?

Bây giờ người ta sợ biểu tình chống Trung Quốc thì dễ đẩy tới như Mùa xuân Ả Rập. Nhưng tôi nghĩ thực ra tình hình Việt Nam khác. Trước mặt là bài học dân chủ hóa của Miến Điện. Chính quyền quân phiệt độc tài phải nhượng bộ vì biết rằng nếu không thay đổi, họ sẽ trở thành nô lệ của Trung Quốc. Họ thực sự muốn cứu đất nước nên đã đặt lợi ích dân tộc, quốc gia lên trên lợi ích phe nhóm.

Đó là bài học cho Việt Nam. Đừng sợ ở Việt Nam sẽ diễn ra tình hình hỗn loạn như ở Trung Đông. Mỗi nước có một đặc điểm riêng. Dân tộc Việt Nam đã trải qua ngàn ấy cuộc chiến, chỉ muốn hòa bình. Lãnh đạo Việt Nam phải nhận thức điều này để chủ động tạo nên tình hình mới, đem lại dân chủ, tự do thực sự. Lúc ấy nhân dân sẽ hỗ trợ họ, đảm bảo đất nước yên bình đi lên.

Biểu tình chống Trung Quốc ở Việt Nam tháng Bảy 2012

Khi những trí thức như chúng tôi kêu gọi biểu tình, chúng tôi đủ bản lĩnh để biết rõ rằng biểu tình chĩa mũi nhọn vào ai? Không ai khác là bọn xâm lược. Khi sơn hà nguy biến thì mọi người Việt Nam phải đoàn kết lại chĩa mũi nhọn vào bọn đang diễu võ dương oai ở Biển Đông, trắng trợn vạch kế hoạch lấn chiếm và quy hoạch cái gọi là thành phố Tam Sa trong đó thầu tóm

cả Hoàng Sa, Trường Sa của Việt Nam, rồi lại còn ngang ngược tuyên bố sẽ kiểm tra giám sát, đuổi tàu đi qua vùng biển họ tự cho là họ có chủ quyền một cách phi pháp. Mặc dù Trung Quốc đang làm như thế mà vẫn cứ nói là "vấn đề Biển Đông không phải là toàn cục trong quan hệ Việt – Trung" và "đừng để vấn đề Biển Đông ảnh hưởng đến quan hệ Việt Trung" thì đúng là đã rơi vào cái bẫy của chúng mà chuyện cái "lưỡi bò" in trên hộ chiếu chỉ là bước tiếp theo trong một kịch bản soạn sẵn, từng bước chọn thời cơ mà thực thi mà thôi.

BBC: Về đối ngoại, Việt Nam gần đây đã có những động thái tăng cường quan hệ với một số nước có cùng quyền lợi hay quan tâm về Biển Đông. Giáo sư thấy như vậy đã đủ chưa?

Phải nói rằng nỗ lực ngoại giao vừa qua của Việt Nam có những bước tiến bộ, rất đáng khích lệ, nhưng chưa đủ.

Phải quay ngược trở lại vì sao có các cuộc chiến tranh biên giới Tây Nam và phía Bắc 1978-79. Vì lúc ấy Trung Quốc không muốn có một Việt Nam hùng mạnh sau khi kết thúc thắng lợi đánh thắng hai đế quốc hùng mạnh nhất sẽ là một bức bình phong án ngữ con đường tiến về phía Nam, nhắm đến các nước Đông Nam Á và vùng Biển Đông giàu tài nguyên và con đường vươn ra thế giới của họ. Đặng Tiểu Bình phát động cuộc chiến chống Việt Nam chính là vì lẽ đó. Y nói phải dạy cho Việt Nam bài học, nhưng thực ra Trung Quốc đã bị dạy trở lại một bài học thất bại, phơi bày bộ mặt hiếu chiến và tráo trở trước toàn thế giới.

Nhắc lại để thấy rằng hiện nay Trung Quốc vẫn muốn kiềm chế Việt Nam bằng nhiều thủ đoạn. Trong đó có việc tung hỏa mù về 16 chữ vàng, nhân danh ý thức hệ, đồng chí với nhau. Cái gọi là chủ nghĩa xã hội mang màu sắc Trung Quốc thực chất là chủ nghĩa tư bản mang màu sắc Trung Quốc, một chủ nghĩa tư bản hoang dã cùng với những chính sách thực dân kiểu mới trên khắp thế giới, chứ chẳng riêng gì vùng Đông Nam Á.

Việt Nam có vị thế thuận lợi ở Asean. Nếu biết khai thác thuận lợi đó, gắn bó với các nước trong vùng để rồi từ đó gắn bó với châu Âu, với Mỹ, Nhật Bản... để cùng chung sức chĩa mũi nhọn chống chủ nghĩa bành trướng của Trung Quốc sẽ tạo ra một hướng đi mới cho đất nước thoát khỏi vòng kiềm tỏa của nhà cầm quyền hiếu chiến TQ, vứt bỏ cái "mũ kim cò" của chủ nghĩa bành trướng Đại Hán khoác áo chủ nghĩa xã hội. Đó là điều Trung Quốc sợ nhất.

Chính vì lo sợ điều đó mà họ tìm mọi cách giữ Việt Nam trong tình trạng nhùng nhằng như hiện nay. Nhùng nhằng giữa lợi ích đất nước, dân tộc và chủ nghĩa xã hội chung một ý thức hệ với "các đồng chí Trung Quốc"! Nếu không giải quyết thỏa đáng, lại đặt lợi ích Tổ quốc xuống dưới cái gọi là ý thức hệ đó, nó sẽ nằm trong kịch bản mà Trung Quốc muốn.

Vì vậy giới trí thức chúng tôi muốn Đảng phải đổi mới mình, biết dựa vào dân. Trước đây đã đấu tranh giành được độc lập, bây giờ phải đấu tranh giành dân chủ. Tạo ra dân chủ, sẽ tạo ra sức mạnh mới, tạo tiền đề để Việt Nam gắn bó với thế giới chống lại âm mưu của Trung Quốc. Hay nói như cựu Tổng thống Nelson Mandela, người anh hùng dân tộc của nhân dân Nam Phi: "Chúng ta chưa có tự do, chúng ta mới giành lấy điều kiện để đấu tranh cho tự do". Việt Nam hiện nay cũng trong tình thế ấy.

BBC: Nhưng thực tế không đơn giản như vậy. Giả sử Tổng Bí thư hay Thủ tướng Việt Nam thôi không nhắc 16 chữ vàng, hay lại ngỏ ý liên minh với Mỹ như Philippines, Việt Nam sẽ gặp khó rất nhiều.

Đương nhiên là khó. Sau hội nghị Thành Đô 1990, Việt Nam đã ở trong thế kẹt. Các nhà lãnh đạo Việt Nam cũng hiểu điều này. Họ phải tìm cách gỡ thế bí vì lợi ích của dân tộc. Nếu đặt Tổ quốc lên trên hết, họ sẽ gỡ ra được. Nếu không, họ quay lại đối lập với dân, sợ dân biểu tình chống Trung Quốc lại quay ra chống mình.

Luẩn quẩn chính là chỗ này. Không thoát ra khỏi vì không dám đặt lợi ích dân tộc lên trên, lên trước những lợi ích khác. Cần hiểu rằng ý thức hệ chẳng qua là công cụ để giành độc lập dân tộc, tự do, dân chủ cho nhân dân. Ý thức hệ không phải là mục tiêu phấn đấu của cả dân tộc. Mục tiêu của dân tộc phải là dân giàu, nước mạnh, xã hội dân chủ, tự do, công bằng, văn minh, sánh vai cùng với các nước văn minh trên thế giới.